

ప్రచురణార్హమైన

భారతదేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం

సివిలు అప్పీలు అధికారపరిధి

సివిలు అప్పీలు నెం. 1700 / 2023

[స్పెషల్ లీట్ పిటిషన్ (సివిల్) నం. .29890/2018 నుండి ఉద్భవించింది]

గోవా రాష్ట్రం

--- అప్పీలుదారు

వర్రెస్

సమ్మిట్ ఆన్లైన్ ట్రేడ్

సొల్యూషన్స్ (P) మరియు ఇతరులు

---ప్రతివాదులు

సహితముగా

సివిల్ అప్పీల్ నం. 1701 / 2023

[స్పెషల్ లీట్ పిటిషన్ (సివిల్) నం. .29891/2018 నుండి ఉద్భవించింది]

గోవా రాష్ట్రం

--- అప్పీలుదారు

వర్రెస్

ఘ్యాచర్ గేమింగ్ మరియు సర్వీసెస్ (P)

LTD మరియు ఇతరులు.

-----ప్రతివాదులు

సహితముగా

సివిల్ అప్పీల్ నం. 1702 / 2023

[స్పెషల్ లీట్ పిటిషన్ (సివిల్) నం. .29892/2018 నుండి ఉద్భవించింది]

గోవా రాష్ట్రం

--- అప్పీలుదారు

వర్రెస్

పాస్ ఇండియా నెట్ వర్క్ LTD మరియు ఇతరులు

-----ప్రతివాదులు

తీర్పు

దీపాంకర్ దత్తా, న్యాయమూర్తి.

అనుమతి మంజూరు చేయబడింది.

2. సిక్కిం హైకోర్టు ఫైల్ పై పెండింగ్ లో ఉన్న W.P.(C) No. 36/2017, W.P.(C) No. 38/2017 and W.P.(C) No. 59/2017 లోని బహుళ ప్రతివాదులలో అప్పీలుదారు ఒకరు (ఇకపై 'హైకోర్టు', సంక్షిప్తంగా). పైన పేర్కొన్న మూడు రిట్ పిటిషన్లను ప్రతివాదుల జాబితా నుంచి తొలగించాలని కోరుతూ అప్పీలుదారు వేర్వేరుగా దరఖాస్తులను దాఖలు చేశారు. రిట్ పిటిషన్లలో తాము జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ సవాలులో ఉందని , అలాంటి నోటిఫికేషన్ను సవాలు చేయగలిగితే గోవాలోని బాంబే హైకోర్టు సరైన పరిష్కారాన్ని అనుసరించడానికి తగిన న్యాయస్థానమని అప్పీలుదారు ఆ పిటిషన్లలో వాదించారు. అప్పీలుదారు ప్రకారం , ఒక రాష్ట్ర శాసనసభచే రూపొందించబడిన శాసనం ప్రకారం , జారీ చేయబడిన నోటిఫికేషన్ వేరే రాష్ట్ర హైకోర్టు పరిధిలో న్యాయ పరిశీలనకు గురికాదు , ముఖ్యంగా ఆ హైకోర్టు పరిధిలో ఎటువంటి చర్యకు కారణం లేనప్పుడు. హైకోర్టు ప్రాదేశిక పరిధిలో రిట్ అధికార పరిధిని రద్దు చేసే అంశం ఏదీ ఉత్పన్నం కానందున, అప్పీలుదారుపై రిట్ పిటిషన్లు ముందుకు వెళ్లరాదని వాదించింది. ఇదే నోటిఫికేషన్ గోవాలోని బాంబే హైకోర్టులో సెరెనిటీ ట్రేడ్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ఏర్పాటు చేసిన అప్పీలుదారు W.P(C) నం. 759/2017లో సవాలులో ఉందని , ప్రవేశం తర్వాత అటువంటి రిట్ పిటిషన్ తుది విచారణ కోసం పెండింగ్లో ఉందని అప్పీలుదారు హైకోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. అభిప్రాయభేదాలను నివారించడానికి, రిట్ పిటిషన్ల గోవాలోని బాంబే హైకోర్టులో నోటిఫికేషన్ను స్వతంత్రంగా సవాలు చేయవచ్చు లేదా W.P(C) నం.759/2017లో జోక్యం కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని అప్పీలుదారు కోరారు.

3. హైకోర్టు, 6 జూన్, 2018 నాటి ఉమ్మడి తీర్పు , ఉత్తర్వుల ద్వారా మూడు దరఖాస్తులను కొట్టివేసింది. ఈ మూడు అప్పీళ్లు, ప్రత్యేక అనుమతి ద్వారా, అటువంటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వులకు 4.

4. వ్యతిరేకంగా నిర్దేశించబడ్డాయి ఒక ఉమ్మడి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు సవాలులో ఉన్నందున , ఈ ఉమ్మడి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు ద్వారా ఈ అప్పీళ్లను పరిష్కరించాలని మేము ప్రతిపాదిస్తున్నాము.

5. కేంద్ర వస్తు , సేవల పన్ను చట్టం , 2017 (ఇకపై 'సీజీఎస్టీ చట్టం ' , సంక్షిప్తంగా) మరియు ఇంటిగ్రేటెడ్ గూడ్స్ అండ్ సర్వీసెస్ ట్యాక్స్ యాక్ట్ , 2017 (ఇకపై 'ఐజిఎస్టీ చట్టం') కింద జారీ చేసిన వివిధ నోటిఫికేషన్లు గోవా , మహారాష్ట్ర, పంజాబ్ మరియు సిక్కిం రాష్ట్రాలు జారీ చేసిన రేటు - నోటిఫికేషన్లతో సహా మొత్తం మూడు రిట్ పిటిషన్లు సవాలుగా ఉన్నాయి. గోవా గూడ్స్ అండ్ సర్వీసెస్ ట్యాక్స్ యాక్ట్ , 2017(ఇకపై 'GGST చట్టం', సంక్షిప్తంగా)లోని సెక్షన్ 11లోని సబ్ - సెక్షన్ (1) ప్రసాదించిన అధికారాన్ని ఉపయోగించి గోవా ప్రభుత్వం జూన్ 30 , 2017 న జారీ చేసిన "నెం.01/2017" రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలచే అధికారం పొందిన (ఎల్) ఒంటెరీపై 14% పన్ను విధిస్తూ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ కు సవాలు విసిరారు. ఈ నోటిఫికేషన్ రాజ్యాంగ విరుద్ధమని , చట్టవిరుద్ధమని ప్రకటించాలని కోరుతూ రిట్ పిటిషనర్లు హైకోర్టు ప్రత్యేక రిట్ అధికార పరిధిని ఉపయోగించుకున్నారు.

6. ఈ అప్పీళ్లపై నిర్ణయం తీసుకోవడానికి తలెత్తే చిన్న ప్రశ్న ఏమిటంటే , " కనీసం చర్య యొక్క కొంత భాగమైనా ఈ న్యాయస్థానం యొక్క అధికార పరిధిలో ఉద్భవించింది " అని హైకోర్టు తీర్పు ఇవ్వడం మరియు దరఖాస్తులను కొట్టివేయడం సమంజసమేనా?

7. అప్పీలుకు ప్రత్యేక అనుమతి కోరుతూ దాఖలైన పిటిషన్ల సమర్పణలో జాప్యం జరగడంతో నవంబర్ 12, 2018న ఈ కోర్టు నోటీసులు జారీ చేసింది.

8. నోటీసులు ఇచ్చినా రిట్ పిటిషనర్ల తరపున ఎవరూ హాజరు కాలేదు. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది , కేంద్ర ప్రభుత్వం తరపున అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ , ఇతర పక్షాల తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపించారు.

9. ఈ అప్పీళ్లపై నిర్ణయం తీసుకునే ప్రయోజనం కోసం, WP(C) నం. 38/2017లో ఉన్న పిటిషన్ను స్థిరంగా గమనించవచ్చు. "సిక్కిం రాష్ట్రం లోపల మరియు రాష్ట్రం వెలుపల సిక్కిం ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసి, నిర్వహించే లాటరీ టికెట్ల కొనుగోలు మరియు అమ్మకం వ్యాపారంలో నిమగ్నమైన ఒక ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీ" అని రిట్ పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు. సిక్కిం, పంజాబ్, గోవా, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాల్లో లాటరీ టికెట్లను విక్రయిస్తోంది. పిటిషన్ కంపెనీ సరఫరా చేసే లాటరీ టికెట్లు సిక్కిం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న లాటరీలేనని, ఇది 28 శాతం అధిక పన్ను రేటు కింద జీఎస్టీని చెల్లించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించిన లాటరీ కాదని వాదించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలచే నిర్వహించబడే "లాటరీ" మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నడుపుతున్న "లాటరీ" మధ్య వ్యత్యాసాన్ని ఈ నోటిఫికేషన్ ద్వారా చేసినట్లుగా చేస్తే, అది ముందస్తుగా చట్టవిరుద్ధం మరియు పోటీని తుడిచిపెట్టుకుపోవడానికి దారితీస్తుందని ఈ కేసును ఏర్పాటు చేయాలని కోరారు.

10. WP(C) నం. 38 2017లోని ప్రార్థనలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

- “(i) ఇది రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 19(1)(g), 301, 304 వివక్షత మరియు ఉల్లంఘించేలా 'రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించే లాటరీ' మధ్య భ్రమ కలిగించే ఉప-వర్గీకరణను సృష్టించడం ద్వారా లాటరీ టికెట్ల సరఫరాపై భిన్నమైన పన్ను రేట్లు విధిస్తుంది. భారతదేశం యొక్క మరియు CGST, SGST మరియు IGST చట్టం, మరియు టికెట్లు ఎక్కడ విక్రయించబడిన దానితో సంబంధం లేకుండా అన్ని రాష్ట్ర లాటరీల కేసులలో 12% ప్రకటన విలువ పన్నును మాత్రమే ఏకరీతిగా విధించవచ్చు.
- (ii) వడ్డీతో సహా 12% చొప్పున మాత్రమే సుంకం చెల్లించాల్సిన అప్పిలదారు బాధ్యతకు విరుద్ధంగా 28% చొప్పున చెల్లించిన అవకలన సుంకంను ప్రత్యక్షంగా వాపసు చేయాలి.

(iii) 01/2017 కేంద్ర పన్ను (రేటు) , 01/2017 ఇంటిగ్రేటెడ్ ట్యాక్స్ (రేటు) 01/2017 నోటిఫికేషన్లు, సిక్కిం, గోవా, పంజాబ్ మరియు మహారాష్ట్ర రాష్ట్రాలు పన్ను విధించే మేరకు రాష్ట్ర రేట్ నోటిఫికేషన్లను పక్కన పెట్టి, బహుమతి ఆదాయాన్ని మినహాయించకుండా, లాటరీ టికెట్ యొక్క భాగం , ఆ మొత్తం అప్పిలదారు యొక్క లాటరీ వ్యాపారం యొక్క ఆదాయంలో భాగం కానప్పుడు , ఇది లాటరీ టికెట్ యొక్క ముఖ విలువపై పన్ను విధిస్తుంది.

11. GGST చట్టం కింద అప్పిలదారు జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ తో పాటు , సిక్కిం రాష్ట్రం ద్వారా నడపడం, అభివృద్ధి కోసం నిర్వహించే లాటరీలపై పన్ను (GST) విధించాలని కోరుతూ CGST చట్టం మరియు IGST చట్టం ప్రకారం నోటిఫికేషన్లు జారీ చేయడంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ చర్య వల్ల కూడా రిట్ పిటిషనర్లు ఇబ్బంది పడ్డారని , తీర్పు మరియు ఉత్తర్వును వెలువరిస్తూ హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. రిట్ పిటిషన్లలో పొందుపరిచినది GGST చట్టం కింద GST యొక్క వాస్తవ సంఘటన కాదని, లాటరీలపై GST విధించాలని కోరిన గోవా రాష్ట్రంతో సహా పార్లమెంటు మరియు సంబంధిత రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేసిన చట్ట నిబంధనలు అని హైకోర్టు పేర్కొంది. రిట్ పిటిషన్ లో చేసిన అభ్యర్థనలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న హైకోర్టు , కనీసం తన అధికార పరిధితోనైనా చర్యలో కొంత భాగం తలెత్తించని అభిప్రాయపడింది. జూలై 17 , 2017న WP(C) నం. 36 మరియు 38పై నోటీసులు జారీ చేసినందున , సెప్టెంబర్ 28 , 2017న గోవాలోని బాంబే హైకోర్టు WP(C) నం. 759/2017లో రూల్ జారీ చేయకముందే అప్పిలదారు తొలగింపునకు ఎలాంటి ఆధారాలు ఏర్పాటు చేయలేదని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. అందువల్ల తొలగింపు కోరుతూ దాఖలైన మధ్యంతర దరఖాస్తులను కొట్టివేశారు.

12. రిట్ పిటిషన్లను స్వీకరించడానికి మరియు ప్రయత్నించడానికి హైకోర్టు యొక్క ప్రాదేశిక అధికార పరిధికి మద్దతుగా, పిటిషన్ దాఖలు చేసిన సంస్థ ఈ విధంగా పేర్కొంది:

"29. సిక్కింలో మాత్రమే చర్యకు కారణం ఉన్నందున ఆ రిట్ పిటిషన్ ను విచారణకు స్వీకరించే అధికారం గౌరవనీయ న్యాయస్థానానికి ఉంది.

అప్పిలదారు మరియు ప్రతివాదులు ఇద్దరూ ఈ గౌరవనీయ హైకోర్టు యొక్క ప్రాదేశిక పరిధిలో ఉన్నారు".

ఈ రెండు వాక్యాలు తప్ప, హైకోర్టు యొక్క ప్రాదేశిక అధికార పరిధికి మద్దతుగా మరేదీ లేదు.

13. పైన పేర్కొన్నదాని నుండి , పిటిషన్ కంపెనీ ప్రకారం చర్యకు కారణం సిక్కింలో మాత్రమే ఉద్భవించిందని, అంటే చర్య యొక్క మొత్తం కారణం దానిలో భాగం కాదని స్పష్టమవుతుంది ; అదనంగా, ప్రతివాదులందరూ హైకోర్టు యొక్క ప్రాదేశిక పరిధిలో ఉన్నారని పేర్కొన్నారు , ఇది వాస్తవానికి తప్పు.

14. రిట్ పిటిషన్ ను విచారణకు స్వీకరించే ప్రాదేశిక పరిధి లేదనే అభ్యంతరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న హైకోర్టు పిటిషన్ మెమోలో పేర్కొన్న అంశాలను నిజమైనవి మరియు సరైనవిగా పరిగణిస్తూ ఒక స్థిరమైన నిర్ణయానికి రావాల్సి ఉంటుంది. అదే ప్రాథమిక సూత్రం. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, మేము WP(C) నం. 38/2017లోని పిటిషన్ మెమోను పరిశీలించామని , హైకోర్టు ప్రాదేశిక పరిధిలో కనీసం కొంతైనా పిటిషన్ కంపెనీ ఎలా వాదించిందో తెలుసుకోవడానికి వెదికినప్పటికీ ఫలితం లేకుండా పోయింది.

15. ఆర్టికల్ 226లోని క్లాజ్ (2)ను ఉపయోగించి రిట్ పిటిషన్లను స్వీకరించడానికి మరియు ప్రయత్నించడానికి అధికార పరిధిని కల్పించాలని హైకోర్టు కోరింది. క్లాజ్ (2) యొక్క రాజ్యాంగ ఆదేశం ఏమిటంటే , క్లాజ్ (1) ద్వారా ప్రసాదించిన రిట్ అధికారాలను ఉపయోగించాలని ప్రతిపాదించినప్పుడు, ప్రభుత్వం లేదా అధికారం లేదా వ్యక్తి నివాసం ఆ భూభాగాల పరిధిలో లేనప్పటికీ, అందులో పేర్కొన్న 'చర్య యొక్క కారణం' కనీసం కొంతవరకు హైకోర్టు అధికార పరిధిని కలిగి ఉండాలి. 'చర్యకు కారణం' అనే పదాన్ని రాజ్యాంగంలో నిర్వచించలేదు. ఏదేమైనా , కుక్ వర్సెస్

గిల్ లో లార్డ్ బ్రెట్ ఇచ్చిన 'కాజ్ ఆఫ్ యాక్షన్' యొక్క క్లాసిక్ నిర్వచనం ఏమిటంటే , "చర్య యొక్క కారణం అంటే కోర్టు తీర్పుపై తన హక్కుకు మద్దతు ఇవ్వడానికి పిటిషనర్ నిరూపించాల్సిన ప్రతి వాస్తవం", ఈ న్యాయస్థానం కొన్ని తీర్పులలో అంగీకరించింది. కారణం లేకుండా ఏ చర్యా జరగదనేది వాస్తవం. ఏదేమైనా , రిట్ పిటిషన్ సందర్భంలో , రిట్ పిటిషనర్ వాదించడానికి మరియు పేర్కొన్నట్లుగా ఉపశమనం పొందడానికి రుజువు చేయడానికి అవసరమైన భౌతిక వాస్తవాలు అటువంటి 'చర్యకు కారణం' గా పరిగణించబడతాయి. రాజ్యాంగంలోని 226వ అధికరణలోని క్లాజ్ (2)ను ఆకర్షించేంతగా , వాదించిన వాస్తవాలు కార్యాచరణలో ఒక భాగమా అనే ప్రశ్నను నిర్ణయించడం, వాదించినట్లుగా వాస్తవాలు ఒక భౌతికమైన , ఆవశ్యకమైన లేదా చర్యా కారణంలో అంతర్భాగంగా ఉన్నాయో లేదో నిర్ధారించడానికి హైకోర్టు తప్పనిసరిగా ఒక కసరత్తును కలిగి ఉంటుంది. అలా నిర్ణయించడంలో, విషయం యొక్క సారాంశమే సంబంధితమైనది. అందువల్ల, రిట్ అధికార పరిధిని ఉపయోగించే పార్టీ చర్యకు మద్దతుగా వాదించిన సమగ్ర వాస్తవాలు వివాదాన్ని పరిష్కరించడానికి హైకోర్టుకు అధికారం ఇవ్వడానికి ఒక కారణమని , కనీసం హైకోర్టును ఆశ్రయించే చర్యలో కొంత భాగం తన పరిధిలో తలెత్తించని వెల్లడించాలి. అటువంటి వాదనలు వినిపించే వాస్తవాలు సవాలు యొక్క అంశంతో సంబంధం కలిగి ఉండాలి , దాని ఆధారంగా ప్రార్థనను మంజూరు చేయవచ్చు. ప్రార్థనను మంజూరు చేయడానికి సంబంధం లేని లేదా సహేతుకమైన వాస్తవాలు కోర్టుకు అధికార పరిధిని కల్పించే చర్యకు దారితీయవు. ఇవే మార్గదర్శక పరీక్షలు.

16. ఇక్కడ, గోవా భూభాగంలో పిటిషన్ కంపెనీ నిర్వహిస్తున్న వ్యాపారానికి సంబంధించి గోవా ప్రభుత్వం పన్ను విధిస్తుంది. సిక్కిం భూభాగంలో ఎటువంటి వ్యాపారం నిర్వహించడానికి సంబంధించి పిజిటింగ్ కంపెనీ అటువంటి పన్నును చెల్లిస్తుంది. అందువల్ల, పిటిషన్ కంపెనీకి సిక్కింలోని గ్యాంగ్టక్లో కార్యాలయం ఉన్నంత మాత్రాన , పిటిషన్ దాఖలు చేసే కంపెనీ హైకోర్టును ఆశ్రయించే చర్యలో ఇది అంతర్భాగం కాదు. నేషనల్ టెక్స్ టైల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ వర్సెస్

హరిబాక్స్ స్వాక్రమ్ కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును దృష్టిలో ఉంచుకుని మేము ఈ విధంగా భావిస్తున్నాము. నోటిఫికేషన్ వల్ల తలెత్తే తక్షణ పౌర లేదా చెడు పర్యవసానం ఏమిటంటే , పిటిషన్ దాఖలు చేసిన సంస్థ గోవా ప్రభుత్వానికి 14% పన్ను చెల్లించాలి. గోవా భూభాగంలో పిటిషన్ కంపెనీ నిర్వహించే వ్యాపారం యొక్క నిర్దిష్ట స్వభావానికి బాధ్యత ఉత్పన్నమవుతుంది. ఈ నోటిఫికేషన్ వల్ల హైకోర్టు పరిధిలో ఎలాంటి దుష్పరిణామాలు చోటు చేసుకున్నాయని వాదనలు ప్రతిబింబించడం లేదు. ఈ దశలో , నోటిఫికేషన్ యొక్క షెడ్యూల్ 4 [@ 14%] తో పోలిస్తే షెడ్యూల్ 2 [@ 6%] లో పేర్కొన్న అవలకన సుంకం గురించి మేము ఆందోళన చెందడం లేదు. ఇది వ్యాజ్యం యొక్క అర్హతలపై ప్రభావం చూపే విషయం. నోటిఫికేషన్లోని షెడ్యూల్ 4 ప్రకారం గోవా రాష్ట్రంలో లాటరీ టికెట్లను విక్రయించినందుకు గోవా ప్రభుత్వం విధించిన 14 శాతం పన్ను చెల్లించాల్సిన బాధ్యతను పిటిషనర్ సంస్థ భరించాల్సి ఉంటుంది. గోవా రాష్ట్రంలో వ్యాపారం నిర్వహించడానికి పన్ను విధిస్తూ జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ సిక్కిం భూభాగంలో రిట్ పిటిషన్ ను హైకోర్ట్ విచారణకు స్వీకరించడానికి పిటిషన్ దాఖలు చేసిన కంపెనీని చట్టపరమైన తప్పిదానికి ఎలా గురిచేస్తుందో పిటిషన్ మెమో నుంచి అర్థం కావడం లేదు.

17. మా అభిప్రాయం ప్రకారం , హైకోర్టు ప్రాదేశిక పరిధిలో చర్య యొక్క ఒక భాగం ఎలా ఉద్భవించిందో లేదా సిక్కిం భూభాగంలో ఏ హక్కు ఎలా ప్రభావితమైందనే దానిపై ఎటువంటి అభ్యర్థన లేకుండా దాఖలైన పిటిషన్ మెమోను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా పిటిషనర్ దరఖాస్తులను హైకోర్టు కొట్టివేయకూడదు.

18. అలా కాకుండా , మధ్యంతర పిటిషన్లను హైకోర్టు కొట్టివేయడం సమంజసం కాదన్నారు. సిక్కిం రాష్ట్రంలోనే కార్యాచరణలో కొంత భాగం తలెత్తినది భావించి , ఫోరం కన్వీనర్ల భావనను హైకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకుని ఉండాల్సింది. కుసుమ్ ఇంగోట్స్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా ; అంబికా ఇండస్ట్రీస్ వర్సెస్ సీసీఈ కేసుల్లో ఈ కోర్టు తీర్పు ప్రకారం , చర్యకు కారణంలో కొంత భాగం

హైకోర్టు ప్రాదేశిక పరిధిలో తలెత్తినప్పటికీ , ఈ విషయాన్ని నిర్ణయించడానికి అప్పీలుదారుకు వ్యతిరేకంగా దాఖలైన రిట్ పిటిషన్లను సజీవంగా మెరిట్ ఆధారంగా ఉంచడానికి హైకోర్టును బలవంతం చేసే నిర్ణయాత్మక అంశం కాకపోవచ్చు.

19. పైన పేర్కొన్న కారణాల దృష్ట్యా , అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులను కొట్టివేయడంలో హైకోర్టు తప్పు చేసిందని భావించడానికి మాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు. పర్యవసానంగా, జూన్ 6, 2018 నాటికి ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వులను రద్దు చేసింది. సివిల్ అప్పీళ్లకు ఎలాంటి ఖర్చులు లేకుండా అనుమతిస్తారు.

20. WP(C) నం. 36, 38 మరియు 59/ 2017లోని ప్రతివాదుల శ్రేణి నుండి అప్పీలుదారు తొలగించబడాలి.

21. మిగతా ప్రతివాదులపై దాఖలైన రిట్ పిటిషన్లను చట్టప్రకారం హైకోర్టు తేల్చే అవకాశం ఉండటంతో హైకోర్టులో విచారణపై స్టే విధిస్తూ మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి.

22. అయితే, 2017 జూన్ 30న జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ను చట్టప్రకారం రద్దు చేయాలని సంబంధిత రిట్ పిటిషనర్లు సంబంధిత న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించడాన్ని ఈ ఉత్తర్వు అడ్డుకోదు.

(ఎస్. రవీంద్ర భట్, న్యాయమూర్తి)

(దీపాంకర్ దత్తా, న్యాయమూర్తి)

న్యూఢిల్లీ;

14 మార్చి, 2023.